

NUTRIJA

Myocastor coypus

Avtorja: **Jana Kus Veenvliet in Paul Veenvliet**, Zavod Symbiosis

Način citiranja: Kus Veenvliet, J. & P. Veenvliet, 2008. Nutrija *Myocastor coypus*, Informativni list 11, Spletna stran tujerodne-vrste.info/informativni-listi/INF11-nutrija.pdf, Projekt Thuja. Datum dostopa: xx/xx/200x

Informativni list je bil zasnovan v sklopu Projekta Thuja, ki je podprt s subvencijo Islandije, Lihtenštajna in Norveške preko Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma.

Splošni podatki o vrsti

Slovensko ime: nutrija ali bobrovka

Znanstveno ime: *Myocastor coypus*
(Kerr, 1792)

Sinonim: niso v rabi

Opis vrste: Nutrija je predstavnik glodavcev. Telo je veliko, večinoma rjavo obarvano, le redki osebki imajo črn ali svetlosiv kožuh. Kremplji so črne barve. Rep je dolg in v prerezu okrogel. Odrasli lahko dosežejo velikost domače mačke, saj je telo dolgo 40-60 cm, rep pa 30-45 cm.

Podoben je bober (*Castor fiber*), ki je večji in ima širok, ploščat rep. V Sloveniji živi tudi tujerodna pižmovka (*Ondatra zibethicus*), katere je telo več kot polovico manjše kot telo nutrije. Rep je v prerezu ploščat. Kremplji so bele barve.

Območje naravne razširjenosti: Naravno območje razširjenosti nutrije obsega južno Brazilijo, Paragvaj, Urugvaj, Argentino in Čile.

Poti vnosa in širjenje: Nutrije so v preteklosti gojili na farmah za krzno. Prve farme nutrij so se v Evropi pojavile konec 19. stoletja. Od tod so posamezni osebki pobegnili v naravo in se nato razširili tudi na nova območja.

Pojavljanje v Sloveniji: Prvi podatki o pojavljanju prvih osebkov v naravi so iz leta 1937. Danes najdemo divje populacije nutrije ob rekah Savi, Ljubljanici, Muri in Rižani.

Ekološke značilnosti

Habitat: Nutrije živijo v rovih v brežinah stoječih in počasi tekočih voda, vzdolž večjih rek, jezer, akumulacij in ribnikov. Aktivne so prek celega dne. Večinoma se zadržujejo v neposredni bližini vode in med potapljanjem iščejo hrano na dnu. Hranijo se skoraj izključno z rastlinsko hrano, bodisi z vodnimi ali obvodnimi rastlinami, le redko jedo tudi školjke.

Razmnoževanje in življenjski cikel: Parjenje v ugodnih pogojih poteka prek celega leta, najbolj intenzivno pa je poleti. Samica ima na leto 2-3 zaroda, vsakem je 2-9 mladičev. Mladiči so ob skotitvi že dobro odlakani in imajo odprte oči. Spolno dozori pri starosti od 4-6 mesecev.

Vplivi tujerodne vrste

Vplivi na biotsko raznovrstnost: Nutrije imajo zaradi hranjenja in bivanja na obrežju velik vpliv na vodno in obvodno rastlinje. Na območjih, kjer so prisotne velike populacije, lahko ponekod popolnoma uničijo obvodno rastlinje. Zaradi kopanja rogov v brežine se lahko poveča erozija, kar spreminja podobo habitata in posredno vpliva na druge vrste.

Vplivi na zdravje ljudi: zgolj posredno zaradi povečanih možnosti poplav (glej spodaj).

Vplivi na gospodarstvo: Zaradi kopanja rogov v brežine se povečuje erozija rečnih brežin, kar lahko poveča možnost poplavljanja. Nutrije lahko povzročajo škodo na kmetijskih pridelkih, kadar so njive blizu vodotokov, jezer ali ribnikov.

Ukrepi

Preventivni ukrepi: Ker v Sloveniji ni več aktivnih farm nutrij, spuščanje ali pobeg novih osebkov v naravo ni verjetno. Ukrepi so usmerjeni v omejevanje obstoječih populacij. Ker je nutrija lovna vrsta, nadzor izvajajo lovske družine v skladu z lovsko upravljaljskimi načrti.

Odstranitev ali nadzor vrste: Nutrija je vključena na Priporočilo št. 77 Bernske konvencije, ki priporoča odstranitev vrste iz narave zaradi negativnih vplivov na biotsko raznovrstnost. V Sloveniji je nutrija uvrščena med lovne vrste, ki jo je dovoljeno loviti celo leto. Po evidencah lovskih družin, ki jih zbira Zavod za gozdove, je bilo leta 2007 odstreljenih 49 nutrij, skoraj vse na območju Ljubljanskega barja. Po teh evidencah se nutrija pojavlja na območju lovske upravljaljskih območij Notranjska, Primorska in Zasavska.

Ozaveščanje: Na območjih z večjimi populacijami nutrije, je škoda na obvodnem rastlinju dobro vidna. Polega tega nutrije niso plašne in jih lahko opazujemo na razdalji nekaj metrov. Tako lahko nutrije uporabimo kot primer za ozaveščanje o vplivih tujerodnih vrst.

Viri

Povezave do informacij na spletu:

Bertolino, S. 2005. *Myocastor coypus* (mammal). Global Invasive Species Database, accessed 27.08.2008.
<http://www.issg.org/>

Znanstveni viri:

Guichon, L. M., P. Doncaster & M. H. Cassini, 2003. Population structure of coypus (*Myocastor coypus*) in their region of origin and comparison with introduced populations. *Journal of Zoology* 261: 265-272
<http://eprints.soton.ac.uk/35572/01/Guichon%2C%20Doncaster%26%20Cassini%202003%20J%20Zool.pdf>

Kryštufek, B., 1991. Sesalci Slovenije. Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana.